

Edini slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah.
-
Velja za vse leto... \$3.00
- Ima 10.000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
- in the United States:
-
Issued every day except
- Sundays and Holidays:-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT

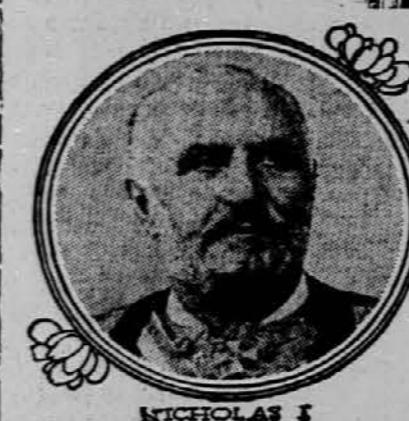
NO. 98. — ŠTEV. 98.

NEW YORK, SATURDAY, APRIL 26, 1913. — SOBOTA, 26. MAL. TRAVNA, 1913.

VOLUME XXI — LETNIK XXI

Obtoženi vcdje
unije I. W. W.

Velesile vstrajajo.
Položaj v Skadru.

Bodnija v Passaicu izdala zopetno zaporno povelje proti Haywoodu in tovarišem.

PROČ Z ANARCHISTI!

Valed nepostavnega zborovanja je bilo tudi kaznovanih 47 stavkarjev. Splošna situacija.

Paterson, N. J., 26. aprila. — Položaj dolgotrajne stavke tukajšnjih svitkovcev je postal včeraj zopet kritičen, ker je glavna okra na porota v Passaicu obtožila pet delavskih voditeljev unije I. W. W. radi nepostavnega postopanja. Sodnik je takoj zatem podpisal potrebne listine da se imu arretirati: Miss Elizabeth Gurley Flynnova, Wm. D. Haywooda, Patrick Quinlama, Adolph Lessiga in Carlos Tresca. Izvemši Haywooda se predbacia vsem organizatorjem unije I. W. W. da so pridigarji anarchizma, torej se jih ima kaznovati in izgnati iz države kakor se je to že pripelito drugod. Haywood se bo moral zagovarjati radi policijsko prepovalnega javnega zborovanja. Vest o neprisakovani obtožnici delavskih voditeljev je zbulila med stavkarji splošno ogroženje. Sklenilo se je zbrati skupaj takoj večjo sveto za obrambni sklad in preskrbni zahtevano varčno arstovanec.

Serif Radcliffe je že arretiral sinoči Adolph Lessiga, oblasti so ga pa izpuštili zvečer ob 10.30 zopet na prosto, ker je položil \$1000 jamčevine; ostale voditelje pa namerava polica zajeti tekom južnega dneva, ko se zve za njih nos. Haywood se bo skoro gotovo povrnil zopet v kratkem semkaj, kajti sнои je govoril na nemško zborovanju v Brooklynu N. Y. Varsčina za vsakega izmed južnih arretiranih organizatorjev je določena na \$3000. Policiji je prepovedala tudi lastniku "Helvetia" dvorane, da ne sme več dovoljevati članom zvez I. W. W. zborovanja.

Ko se je zbral včeraj pred Westerhofovo tovarno 47 stavkarjev, da bi zabranili nekim dekljam vod, je polica arretirala vse zborovalec, vselej policijskega prestopka.

Državna podpora materam.

Lansing, Mich., 25. aprila. — V poslanski zbornici se je sprejelo danes James-Andersonovo predloga o državni podpori revnim materam. Predloga stopi takoj v velavo ko isto podpiše še governor Ferris.

Ubožnim materam ali udovam, ki ne morejo same skrbeti za svojo družino se bo plačevalo iz okrajnih blagajn po \$3 tedenske podpore za vsakega nedoljetnega otroka.

Velikanska škoda.

Pennsylvania železnica je imala povodom zadnje povodnji \$3,610,000 škodo. 24 mostov je čisto razdejanih.

Krasni in brzi parniki
(Avstro-American proge)

MARTHA WASHINGTON
odpluje v soboto dne 3. maja

Kaiser Franz Josef I.
odpluje v sredo dne 14. maja

vožnja do Trsta same 13 dn.

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$38.18
do Zagreba - - \$38.08

Za posobne kabine (oddelki med II. in III. razredom) stane vožnja samo \$1.00 več za Cijanico, za otroke polovica. Ta oddelok posebno

vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York

NEW YORK, SATURDAY, APRIL 26, 1913. — SOBOTA, 26. MAL. TRAVNA, 1913.

NO. 98. — ŠTEV. 98.

Stavka otrok.

Kljub grožnji, da bodo kaznovani starši, je postal na tisoče otrok doma.

Pittsburg, Pa., 25. aprila. — Stara postava v Pensilsylvania določa, da se kaznuje starši, ko jih deca izostane iz šole brez zadostnega vzroka, z globo \$2 na dan. Ta zakon je tako učinkoval, da se je danes vrnil na stotine otrok v šolo. Drugi pa zatrjujejo, da tako postava ne eksistira in da se je novice o tem razneslo le znamenom, da se konča stavka otrok in da ostane šolski superintendent Heeter lahko še nadaljuje v službi. Večina otrok pa hoče izsliti odpust Heeterja.

Izmed sedmerih oseb, katerim se je poverila preiskava o Heeterjevem vedenju, jih je šest sprejelo imenovanje. Danes je izostalo iz šole kakih 40.000 otrok in na tisoče staršev je pisalo šolskim predstojnikom, da bodo ostali otroci toliko časa doma, dokler ne zapusti Heeter svojega mesta. V različnih delih mesta so se vršili danes zvečer ljudski shodi, na katerih se je sprejelo resolucije v katerih se ostro oboja nastop Heeterja in cele šolske oblasti. V par dnevih bodo starši celo iskali pomoči pri sodiščih, da izsilijo odpust Heeterja. Šolske oblasti in Heeter se drže popolnoma rezervirano.

Cetinje, Crnogora, 25. aprila. — Crnogoreci so zaplenili v Skadru 46 brzostrelnih pušk, 12 haubic in precejšnje število težkih obavelnih topov.

London, Anglija, 26. aprila. — Včeraj je crnogorski princ Danilo jahan v slavnostnem sprevestu v mesto. Vojaški governer trdnjava je postal general Vukotić. Kralj namerava proglašiti Skader za svojo novo prestolico.

Cetinje, Crnogora, 25. aprila. — Crnogoreci so zaplenili v Skadru 46 brzostrelnih pušk, 12 haubic in precejšnje število težkih obavelnih topov.

Star norec.

V Brooklynu živi neki 81 letni zdravnik po imenu dr. David Allyn Gorton, ki je pravi tip v enostranski okorenalega domisljivega tepla. Pred letom dni je

porodil njegova malo več kot dvajsetletna soprona dvojčka, katere vzgaja zdravnik na svoj patentirani način. Pravi, da nista bila nikdar bolna, ker kontrolira on jedila glede kemičnih sestavin, potrebnih za rast človeškega telesa. Krstitti ju ne pusti, ker bosta svobodomisleca ter se ravnala po očetovem izrek: "Ako hočem kaj imeti, delam za to in ne prosim Boga." Dvojčka sta deček in dečka. Deček bo velik zdravnik (tako slaven kot je oče!), dekljica pa velika sufragetka. Pri nekem pogovoru je star tepec ponosno izjavil: "Moja (?) otroka jesti kot svinje, pa jima tudi tene."

Rekordna vožnja zrakoplovca.

Pariz, Francija, 25. aprila. — Francoski avijatik Eugene Gilbert je dosegel danes rekord s svojim letalnim strojem ker je preletel 513 milj dolgo črto brez da bi se kaj stavil. Polet se je vrnil z francoske vasice Villacoublay preko meje do španskega mesteca Vitoria. Za to razdaljo je potreboval Gilbert 8 ur in pol.

Samomor policijskega uradnika.

Philadelphia, Pa., 25. aprila. —

Samo nekaj ur pred arretacijo se je policijski poročnik Wagner ustrelil danes v svojem stanovanju.

Obdolžen je bil poneverjenja občinskega denarja.

Končana stavka v W. Va.

Družbe so dovolile vsem zahtevam premogarjev. Stavka trajala leto zanimivejše revolucije. Stališče Huerte omajano.

Charleston, W. Va., 25. aprila.

Položaj v Mehiki postaja dan za dnem slabješi. Tako pravijo poročila, ki prihajajo semkaj iz vseh delov dežele. Da celo obopen je in režim Huerte se bliža koncu Trgovina in obrst stagnirata v Mehiki in vse je mnenja, da se sedanj mogote ne bodo mogli dolgo držati.

Agenti Carranza-revolucionarjev so sporolici londonskim bankirjem, ki so hoteli posoditi Huerti \$7,500,000, da bi revolucija, ako bi prišla do oblasti, nikdar ne prizanal takih posojil. Podadim Rusher, ki poveljuje vojne ladije Združenih držav v mehiških vodah, poroča o napadu na mesto Tamico.

Piedras Negras, Mehika, 25. aprila. — Governor V. Garza, povelnik konstitucionalnih čet v severni Mehiki, je v neki izavi naročil svojim predpadnikom, naj volejo vse takozvane mirovne odpolstane Huertove vlade, ker baje opravljal pod drugo pretvezo ogleduške posle v prid sedanjih mogotov.

Umestna prepoved Nemčije.

Berolin, Nemčija, 25. aprila.

Vojni minister je izdal danes prepoved, da ne smejo več delati nemški vojaki ali drugi zrakoplovi poletov preko meje na francoska tla. Zadnji slučaj poleta 'Zepelin' je razburil celo Francijo, da so pisali nekateri listi proti Nemčiji in cesarju skrajno žaljive članke.

Papež Pij X.

Rim, talija, 25. aprila. — Papež je veliko boljši. Kardinal Merry del Val je danes sprejel v audienci Škofa Schremberga iz Toledo in ameriškega rómarje. Zatrdil mu je, da se ni več potreba batiti za papežovo zdravje.

Stroga naredba.

Ker je včeraj proglašil vojni tajnik Garrison absolutno prohibicijo za bodoče poslovno leto v okrožju panamskega prekopa, so morali vsi gostilnicarji zapreti svoje lokale.

Cena vožnja.

Parnik od Austro-American proge

LAURA

odpluje dne 10. maja 1913.

Vožnja stane iz New Yorka do:

Trsta in reke \$34.00

Ljubljane 35.18

Zagreba 35.08

Vožnje listke je dobiti pri

Frank Sakser,

82 Cortlandt St., New York City

Nesrečna vožnja.

Troy, N. Y., 25. aprila. — Ko je peljal danes zjutraj W. Curley, lastnik prevoznega čolna "Am-

brose" več potnikov preko "State" jeza, je zanesla voda čoln

dalje da se je osem oseb prevrnilo v globoko pod jezovim slalom.

Pet moških se je s težavnim naporom redilo, utonile so pa tri dekleice, zapislene v neki tuk.

tovarni in sicer: Jerica Bream, Nellie Maguire in Maria Ahearn.

Žrtev nearečne vožnje je dosegel

niso dobili.

FRANK SAKER,

82 Cortlandt St., New York City

Kitajska dobi 125

milionov posojila.

Pogodba bo najbrže že danes podpisana. Finančni minister se je vrnil v Peking.

PROTI YUAN SHIKAI-JU.

Združene države bodo formelno pripoznale kitajsko republiko.

Nove včlitve.

Peking, Kitajska, 25. aprila. — Pogodba za posojilo je slednjič vendorje končana. Jutri jo bodo podpisali tozadnji angleški francoski, nemški, ruski in japonski bankirji.

Finančnega ministra so komaj pregorovili, da se je vrnil v Peking, kjer bode podpisali \$125,000,000 posojilo. Sem je prispev s posebnim vlakom iz Tientsina, kamor je bil pred par dnevi pogbenil.

Predsednik Yuan Shikai je dobro zastražen v nekaterih tovarnah v predmestjih Bruselja. Ko so danes zjutraj vrnili na delo, se jim je izjavilo, da so odpuci.

Lutih, Belgija, 25. aprila. — Odločbo narodnega socialističnega kongresa v Bruselju, da se udeležili stavke za povratek na delo je bila splošno sprejeta.

SPORNA VPRAŠANJA.

Kontraktorji v ladijedelnicah nočajo odpustiti delavcev, sprejetih tekom stavke.

Bruselj, Belgija, 25. aprila. — Več kot polovica belgijskih delavcev, ki so se udeležili stavke za splošno volilno pravico, se je vrnil na delo, vendor se je povratil na delo vršil v nekaterih krajih precej nereno. Nekateri delavci organizacije so sklenili da se prirene z delom danes, druge pričnejo v ponedeljek in nekateri so preložili zopetno v tem času.

Neprjetno razočaranje so doživeli delavci v nekaterih tovarnah v predmestjih Bruselja. Ko so danes zjutraj vrnili na delo, se jim je izjavilo, da so odpuci.

Antwerpen, Belgija, 25. aprila. — Odločbo narodnega socialističnega kongresa v Bruselju, da se v včerajšnjem zboru prične z delom, so tukajšnji stavkarji v polnem obsegu sprigli. V vseh tovarnah se je pričelo zopet redno poslovati, izvemši tvornice za jeklo, kjerih plavži so postali tekmo stavke mrzli.

Antwerpen, Belgija, 25. aprila. — Tukaj je bilo opaziti včeraj splošno življenje industrijskega delovanja. Na nekaterih prostorih je pričelo do diference med delavci in delodajalcem, ker so se kontraktorji v ladijedelnicah branili odpustiti ljudi, kateri so bili sprejeti.

Lille

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in	
Canado	\$3.00
" per leta	1.50
" listo za mesto New York	4.00
" per leta za mesto New York	2.00
" Evropa za vse leta	4.50
" " per leta	2.50
" " letet leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenčni nedelj in praznikov.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)
issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisni brat podpis in osobnosti se ne
pričujejo.Denar naj se blagovno pošljati po —
Money Order.Pri spremembni kraju naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejmejo
kvalitativne naznake, da hitreje
najdemo naslovnika.Dopisom in pošiljanjem naredite ta
naslov:**"GLAS NARODA"**
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4678 Cortlandt.

Koncem tedna.

Črnogorski kralj Nikita in go-
vernor Californije si lahko se-
četa v roke. Oba se ne zmenita za-
to, kar se jima ukazuje od "zgo-
raj". Nikita ne pusti Skadra, iz-
rok in se hoče umakniti le kruti-
sili in premoci, govoril Johnson
pa kljub protestu Japonske in
prigovaranju Wilsona noče opu-
stiti nameravane zemljiške pred-
lage. Na kak način se bo umak-
nil on, kadar privede razmere do
skrajnosti, še ni znano in se niti
ne da presoditi.

Pravijo, da so evropske ve-
sile edine glede balkanskega
vprašanja. Mi vi pa smo edini v
mnenju, da so se vse skupaj ne-
smrtno blamirale.

V kongresu se bojujejo pro-
gresivi proti demokratični pre-
osnovi tarifa. Preosnova se jim
zdi prepredna, to se pravi, —
ne dosti protekcionistična. In
taki ljudje se imenujejo na-
predne.

General Wood poroča, da je
tekom svoje inspekcije ob mehi-
kanski meji dognal, da sovažajo
predsednika Huerto to in on-
stran meje. Iz tega je razvidno,
da bi ta mož tudi kot ogleduh
lahko prišel do imena, ako bi slu-
čajno že ne bil prvi vojak v de-
zeli.

Princip razsodišča med delo-
dajalci in delavci je zopet dose-
gel zmago. Kurjaci so se zedinili
z zelenicami. Tudi dosegli so
skoro vse, kar so zahtevali. Vpra-
šanje je, če bi z dragom stavko do-
segli isto.

Slabi vzgledi vlečejo. Ni še
California uveljavila svoje zem-
ljiške predlage in že se je oglasila
tudi suverena država Ari-
zona.

Ko je pel Caruso v jetniščici v
Atlanta, kjer se nahaja tudi par
bankirjev, pred zbrinjem zborom
devetstotih jetnikov, so mu zalihe
solze oči... Kako bi gaše pre-
vele čuvstvo, ako bi pel mesto v
Atlanti v Sing Singu!... Tam
zira v mirnem zavicanju vsi ne-
danjni policiesti, tudi oni iz Cen-
tral Parka...

Vsaki dan čitamo v listih, da
je ta ali ona tipkarica poročila
svojega delodajalca... In to za-
to, ker se je naveličala, da bi ji
vedno on diktiral.

Ako zgreši morda poštenjak
svojo pot, zaida običajno na ši-
roko cesto pregrehe.

MELISSENGEIST,

V Ameriki poznam pod imenom
BOZOL, se dobri v steklenicah po
25¢ v lekarnah ali pa naravnost
iz smanjenih laboratorijskih: F. Ad-
dington & Co., 14-30 Washington
St., New York. — Hrana
za živali.

Dopisi.

Meadow Lands, Pa. — Tu pri-
nas ni nč posebno novega, na-
znanosti pa moram vendar, da se
je veselica, katero je priedilo
drushtvo sv. Janeza Krstnika štev.
75 J. S. K. J., v vseh ozirih prav
dobro obnesla. Zabavi sta veliko
pripomogli naši dve sosedni dru-
štvi, nameč društvo "Postojnska
Jama" in društvo "Jutranja
Zarja". Gledali bomo, da ob pri-
liki povrnemo. Le tako naprej do
konečnega uspeha! — Opozorjam
drushtvo J. S. K. J., da se bliža
čas volitve delegatov. Rojaki, do-
bro premislite, koga boste volili,
ker v tem oziru gre edinomle
korist društva in Jednotne. — Z de-
lom je pri nas slaba, delamo sa-
mo po 2—3 dni na teden, pa še
takrat ni kaj prida. Preveč nas
je vsi bi radi živeli. Pozdrav!
George Schulz.

Beech Run, W. Va. — Ker se
malokedaj kaj sliši od nas, sem
se jaz namenil nekoliko sporočiti
o tukajšnjih pečljavilih. Dela se
ne manjka in ga vsak lahko dobi,
če hoče priti sem. Vreme je lepo
in po okolici se tudi cvetlie ne
manjka. Rad bi še kaj več napi-
sal, pa glej zlonika! spomnil sem
se, da je treba večerjo skuhati in
lonce namečti. Oprostite za da-
nes, bo pa drugi kaj več. Po-
zdrav! — Anton Rudi.

Red Lodge, Mont. — Kaj ne,
to je že en precejšnji skok, od
mehikanske pa v bližino canad-
ske meje, iz solnicne Californije
v sneženo Montano. Pa sem se
pošteno vrezal in vsak dan tri-
krat obudim popolno "greven-
go" nad svojo čeznaturno nespa-
metjo, da sem zapustil palmove
gaže zlate Californije, kjer so mi
božale obraz lahne sapice večne
californijske pomlad in šel ogre-
bat montansko zimo, svoj nos pa,
vajen opojnih vojnav duhetečih
južnih cvetkov, izpostavljal strupe-
no-mrzlim snežinkam, s katerimi
ledeni krive strelja izza vargne-
ga plota na severnem tečaju. Sne-
g pada najmanj vsak drugi dan,
vendar doživijo pa tudi kar po de-
vet izdaj dnevno, vse to na ra-
čun in odgovornost hikomur od-
govornega urednika Mr. Aprila.
Po mnenju vremenskih veščakov
pa utegne ves sneg, ki je nakopi-
čen pod gorskimi robovi, skopne-
ti se pred 4. julijem, tako da se
bo s tem dнем "ice cream" že
podražil. — Red Lodge je lično
malo mesto v ozki dolini ob
Rocky Fork Creeku. Kraj je, zla-
sti poleti, zelo prikupljiv; poleg
mesta, ob bistrem potoku, prosti-
se nekak naraven park, zara-
ščen z različnim drevjem in gr-
inovjem. Pa tudi mnogo lepega,
duhetečega cvetja je najti tam v
sezoni, vse do takrat, ko se pri-
kaže prvo svileno listje na topičih,
pa dokler ne pobeli prva sla-
na; zvezga cvetja opaziti je tam
pa največ ob sobotah popoldne in
nedeljah (prvo sme trgati vsak,
drugo pa le izvoljeni). — Kar
se dela tiče, ni ravno preslabo (v
premogovih rovih seveda), dela-
se z malimi izjemnimi vecinoma
vsak dan. Nikomur pa za enkrat
ni svetovati tja za delom, ker se
baje zelo težko dobi. — Slovenec
je v Red Lodge kakli sto ali
nekaj več ter imajo dvoje pod-
pornih društev, in sicer društvo
"Solnee" S. N. P. J. in društvo
Barbare. Poleg tega imajo tu-
di psek zbor, koga vodi pevovo-
vodja Jernej Koprivšek. Na Belo
soboto zvezcer je priredilo imeno-
vanovo pevsko društvo v "Labor
Temple" svoj prvi koncert in
plesno veselico z baje prav po-
voljnem uspehom. To je častno za
ves naš narod, če se pokaže sve-
tu, da je tudi Slovenec rojen še
za kaj drugega in ne samo za lo-
patno in krampi kar da se počake
drugorodecm, da je naša sloven-
ska pesem ravno tako lepa in mila
kot pesmi drugih narodov. —
Jaz, kakor je že navada, sem ve-
dno zadnji kot kožji rep in sem
tudi to veselico srečno zamudil
ter pripajal v Red Lodge ravno
za 24 ur prepozno. Imel nisem
od veselice ničesar drugega kot
skomine, ki so me lomile posebno
takrat, ko so mi pripovedovali o
cvetkah, kojih je bilo baje na ve-
selici tolifko, da je nek udeležen-
ec ves navdušen deklamiral Gre-
goričevo:

"Več biserjev kot v dnu morja

Preznam se ikri

In več kot zvezd je vrh neba

Tu jasniš je odi."

Slovenska cvetka je tam samo-
ens, a zato je toliko več ameri-
ških, finskih, nemških in italijskih
in lepe so, moja častna be-
seda, da so (in če bi ravno kdo
zahteval, se pridružil bi se bolj na
tihem, da je res). Na stvari po-

znamenja nič ne spremeni, aki jih
potem nekateri primerjajo in na-
zivajo s cvetkami, drugi z zvez-
dam, tretji z biserji, četrtri s
solnčnimi žarki, peti z metuljčki-
ali pa če kateri meni, da se naj-
lepše izrazi, če pravi: "o you
chicken!" — G. urednik, nič dru-
gega Vam ne kaže, da enkrat
zopet malo skozi prste pogledate
in mi velikodusno oprostite, ker
sem zgubil sled in se oddaljil od
pravega pota; vpoštevajte kra-
jevne razmere: tu so še veliki
snežni zameti in "sidewalk" tudi
se mi gotov po vseh cestah in uli-
cih! — Gledali bomo, da ob pri-
liki povrnemo. Le tako naprej do
konečnega uspeha! — Opozorjam
drushtvo J. S. K. J., da se bliža
čas volitve delegatov. Rojaki, do-
bro premislite, koga boste volili,
ker v tem oziuru gre edinomle
korist društva in Jednotne. — Z de-
lom je pri nas slaba, delamo sa-
mo po 2—3 dni na teden, pa še
takrat ni kaj prida. Preveč nas
je vsi bi radi živeli. Pozdrav!

Sokolstvo in telovadba.

V "Vestniku tržaške sokolske župe"
razložil Miroslav Ambrožič.

Vzgoja v telovadnici.

Narode tvorijo posamezniki,
zato je močan oni narod, ki se
stoji iz kreplih članov. Tu se od-
pre prva pot našemu stremljenju,
spoznamo nameč, da moramo oz-
krebiti in vzgojiti narodu vsak-
ga posameznika; dobili smo na-
logo samovzgoje. Kdor ljubi svoj
narod in mu hoče koristiti, naj
mu da v sebi celega moža, skrbi
naj za svojo popolnost in pomaga
drugim do nje, dokler ni popol-
noven narod.

V ta namen je potreba organi-
ziranega, skupnega dela in traj-
ne medsebojne izpodbude. Tyrš
je osredotočil vse to v telovad-
nici.

Telovadnica je shajališče, vzgo-
jevališče, šola popolnosti in teles-
ne, duševne in ravnnem oziru.

Clovek mora biti v prvi vrsti

telovadno zdravje. Telovadno je

podlagata duševnemu in ravnnemu.

Narodu treba vzgojiti v prvi vrsti

telesno zdravje. Telovadno zdravje je

zdravje v zdravju, zdravje v zdravju.

Tiskarski dnevi v telovadnici

je vredno, da se naši člani

zavzemajo v telovadnici.

Tiskarski dnevi v telovadnici

je vredno, da se naši člani

zavzemajo v telovadnici.

Tiskarski dnevi v telovadnici

je vredno, da se naši člani

zavzemajo v telovadnici.

Tiskarski dnevi v telovadnici

je vredno, da se naši člani

zavzemajo v telovadnici.

Tiskarski dnevi v telovadnici

je vredno, da se naši člani

zavzemajo v telovadnici.

Tiskarski dnevi v telovadnici

je vredno, da se naši člani

zavzemajo v telovadnici.

Tiskarski dnevi v telovadnici

je vredno, da se naši člani

zavzemajo v telovadnici.

Tiskarski dnevi v telovadnici

je vredno, da se naši člani

zavzemajo v telovadnici.

Tiskarski dnevi v telovadnici

je vredno, da se naši člani

zavzemajo v telovadnici.

Tiskarski dnevi v telovadnici

je vredno, da se naši člani

zavzemajo v telovadnici.

Tiskarski dnevi v telovadnici

je vredno, da se naši člani

zavzemajo v telovadnici.

Tiskarski dnevi v telovadnici

je vredno, da se naši člani

zavzemajo v telovadnici.

Kako se je ženil Kobaležev Matija.

(Vesela povest. — Spisal Podgoričan.)

(Nadaljevanje.)

"E, kaj bi se obotavljali, ker dajte dovoljenje, pa je," pravi Zlatorepka.

"Sam ga že ne dam, le pojdi ta!"

"Veste, da mi ga kmalu spisete! Dovoljenje mora biti, pojdi, Marijana!" pravi jezno Matija in gre.

Nekaj časa gresta molč proti Zagoricu, a potem začne Matija rentačni, Zlatorepka pa zabavlja čez župana. Zagoričani so se smerjali, ko so zvedeli, da Kobalež Matija ni dobil dovoljenja; strahovito so se norčevali, ter mu privoščili to nezgod. Matija je bil ves obupan. Kože je pasel in molč pod hruško ležal. Šel ni nikam in govoril ni z nikomer. Ako zadene dva človeka jednaka nesreča, združi ju tesneje. Tudi Matija in Zlatorepka sta bila sedaj še trdnejše volje, da se ne popustita, ampak vzameta, naj večja, kar hoče.

"Se prosil na boju, da se vzemiva, ta godrnat županski", tako se je naposled potolažil Matija, zakaj navade ni imel, da bi jezo dolgo kuhal.

VI.
Okrog sta se vodila, Po semnju sta hodila.

Saljiva pesem.

Kobalež Matija sploh ni bil tak mož, da bi se do sile poganjal za kako stvar: tudi ni nikjer zapisano, da mu ženitev nikakor ni smela izpadleteti. Vendar — ženitev je ženitev; marsikom zmeša glavo, kaj bi je ne Matiji! Na paši je imel dovolj časa, da je premisljal svoje želje, kakor tudi Adamovega očeta trde besede.

"Zakaj bi se jaz ne smel ženiti? Zakaj ne?" Zagodnjih je tedaj predse in naštel si je, kaj ima, kaj je njegovega.

Kaj pa nevesta, Zlatorepka? Hodila je okoli ljudij, jezila se in zabavljala čez župana in vpila:

"Vzela se pa hodeva, če se prav župan sedemkrat na glavo postavi. Dovoliti namra mora."

Bratje Matijevi niso bili niti kaj zadovoljni, da bi se oženil. Morda so mu bili nevoščljivi. Domov so hodili kregat Matijo in mu prepočedovali ženiti se. Matija je bil pa gluhi za take prepovedi in opomin. Delal je svot pot, kar je imel, in hodil župana prosit in prigajat za dovoljenje toliko časa, da je naposled na rožnivensko nedeljo dobil res ženitheno dovoljenje. Strašno je bil vesel. Smejal se je sam sebi in brž tekel Zlatorepki povedat, da ni nobene ovire več za svatbo.

"O, hvala Bogu in sveti Marijan!" vzklikne Zlatorepka, ko zve to preveselo in začeleno novico. "Sedaj pa vidim, da nisem zastonj molila in nisem."

"Kaj si tudi ti molila, Marijana, in si? Jaz sem tudi molil in na božjo pot k Svetemu Antonu sem se obljubil, ako se vse dobro zvrši."

"Lej, lej, pojdeva pa oba skupaj, saj je v sredo semenj tam guri pri Svetem Antonu."

"Prav pa pojdova!"

"Obkorej! Dopolne, ali po-poldne!"

"E, dopolne, da ujameva mašo. Saj te pridev poklicat, da pojde skupaj."

Zlatorepka je bila prav zadovoljna in sedaj je povodi pravila, da se oma in Matiju vzameta, da so Adamov oče morali dati dovoljenje.

V sredo, na semanj dan, se praznje oblečeta in gresta skupaj na semenj, kakor bi bila že mož in žena. Bala se nista več zlobnih in opravljivih jezikov, če, aka nista še poročena, bodela pa skoro skoro, in s tem zavežeta jezike vsem ljudem.

Malokje v naši deželi je senjen tak, kakor pri Svetem Antonu na Rebri. Kako prijazen kraj je tak! Lepa cerkev je postavljena na polžnem gladkem brdu, okoli nje pa raste deset večstoltnih košatih lip. Blizu cerkev sta še dve hiši, namreč cerkovnikova hiša — nekdanje župnišče, in jedna kmečka hiša. Pač nihče, kdor se mudi nekaj ur v Dobrepoljah, ne zamudi iti k Svetemu Antonu. Od tam pregleda oko vse lepo, ravno pole. Najlepše je tedaj, kadar zori žito. Vsa ravnina je kakor velikanska preproga, prebarvana z načrplimi barvami zelenih in eveci rastlin, pa rmenih, zorečih iti. Med njivami so velike vasi

med zelenim drevjem s pónosnimi belimi cerkvami, ki pričajo, da biva tu verno, slovensko ljudstvo. Po gorah pa raste zeleno bukovje in košato dobie. In še dalje, dalje na zahod vpljava pogled na divne gride pod silno Mokrico, do Svetega Primozja, Osolnika, Kureščeka in drugih vrhov, na katerih so kakor venec bele cerkve. Med eveci lipami pa šumi rahla sapiroča in raznaša vonjavo na vse strani. Ob semanjih dneh so pod lipami gostilne. Održi so narejeni iz hrastovih hlodov in počez so polno močne deske. Pod milim nebom in v senci lip teče tu sejmarij lakot in gase žeko. Prodajalci imajo svoje blago v šotorih, ki so razstavljeni v dveh velikih vsprednih polkrogih okoli cerkve. Ribničanje razstavijo lončeno robo kar po zeleni trati in sede poleg nje. Živina je pa v veliki ograji med mladim nasadom lip, ki obdržali orožniki, da niso planili za njima.

(Konec prihodnjič.)

Pomlad.

—
Črtica. Priredil G. P.

Že dolga vrsta let je tega — bil sem takrat dijak ter sem prišel na nekem potovanju po Tirolskem tudi v Meran, krasno zdravilišče in biser Tirolske. Bilo je pričetkom spomladi, ko je bilo mesto skopano v evetje ter je blestelo nad njim temosinje nebo.

Potoval sem sam, z veliko radostjo v sreu. V Meranu sem namerval ostati le en dan. Nahrtnik sem takoj po prihodu v mesto pustil v prenočišču ter sedel na promenadi ko je padala noč ter se izgubljeni v daljavi zadnji glasovi otožnega valčka iz nemrte opere Onjeginja, mojstra Čajkovskija. Zvezd na nebuh je bilo takoj in tako velike so bile, kot jih nisem videl še nikoli predvje. Opojni duh raznoljnici evetje je ležal v ozračju: šepetajoče skupine ljudij so prihajale in odvajale in v daljavi so se svetlikala razsvetljena okna stanovanj.

Cisto tih je postal krog mene. Vse se mi je zdelo ovito v bajno odoje in celo škrpanje vozičkov na drobnem pesku promenade mi je prijetno zvenelo v ušeh. Nenkrat sem se ozrl ter zagledal pred seboj bolniški voziček. V njem je sedela, pogrenjena v blazine, zelo mlada deklica. Njeni lasje so se mi zdeli v luči svetlik skorobeli, dočim so bili njeni oči koročne. Zelo bleda je bila in ko jo je oče peljal mimo mene, je ravno rekla, mirno in nežno:

"Prosim, mama, ostanimo še nekaj časa."

"Mrzlo je, Rezika," je odgovoril gospod, "od reke prihaja rosa in megla".

"Ah, mama," je prosila, "saj mam vendar ogrinjanča."

In vuela je iz svojega naročja ogrinjanča ter jo ovila krog ramen. Tem je pa padel raz glavo beli klobuček, se zatrklja pod klop, na kateri sem sedel jaz. Pobral sem ga, ter položil na voz. Ona se je nasmehnila, pokimala v zahvalo ter rekla proti očetu: "In sedaj, napa?"

Tedaj je sedel stari gospod na mojo klop ter potisnil voziček med mene in sebe. Pet minut pozneje smo bili vsi trije v živahnem razgovorn in ko se četrt ure pozneje ločili, sem vedel naenkrat, da mi ne bo mogoče prihodnji dan nadaljevati potovanja.

In res nisem odpotoval. Ostal sem v Meranu ter ljubil Reziko.

Njen oče je bil zdravnik ter je vredelj hčerko v Meran, da ji olajša v tem čistem ozračju umiranje.

To mi je povedalo že prihodnji dan ter me je pri tem pogledal takoj dobrohotno in svareče, kot da naj se varujem podariti sreco umrajajoči. Bilo je že prepozno. Prepozno zame in prepozno ranjo.

Kajti ko sem jo krasnega jutra povedel sam skozi mesto ven v vinograde, kjer so prepevali kosi in ko sem se sklonil čez voziček, da poljubim bledo čelo — tedaj jeagnile globo nazaj, mi ponudila ustni ter pri tem tako britko zaplakala, da sem s poljubom pit njenе solze ter da se mi je zdelo, kot da tečejo te solze v mojo kri.

A ona ni vedela, kako bolna da je ter je verjala, da še ozdravi.

Skrivala sva svojo ljubezen, celo pred očetom, ki je kljub temu vedel za vse. Nisva hotela putiti tretjega med najino srečo.

In sedaj je cela žalostna stvar že pri kraju.

Sem-l takrat že vedel, kako zelo sem ja ljubil! Mogoče sem polnoma občutil ljubezen, ko je bila že čisto izgubljena zame. Dokler je živila, se mi je zdelo čisto nemogče, da bi moglo biti kakoga dne drugače. Nisem verjel mnenju očeta, niti lastnemu očetu, ne,

celo na smrt nisem verjel. Saj je ljubezen vendar slepo pritrjevanje življenja.

Oče, kot da me hoče pripraviti, mi je pripovedoval veden, kadar sveta bila sama, da ni nikakega upanja. Tudi Rezinka mati je bila umrla na jetiki, ko je bilo dete staro komaj tri leta. Ubogi oče! Kak junak je bil v priprosti mescanski suknji.

Nekega dne je hotela Rezika proč iz Merana. Bilo je videti kot da prihaja poletje. V kratki pomlad si prileže, soparne ure in sicer jasno nebo je postajalo sivkasto. Rezika se je vedno delal poletje. Rada je govorila o vedeni pomlad. Ako bi se šlo počasi vedno više v gorove, bi se lahko zelo v večni pomladi.

In meni se zdelo, da padajo žarec kapljice na moje razdrojeno sreco.

Tako je sedel oče ob postelji dekle. Ležala je brez življenja in kraljevila rdeča blazine. Ponos je umrla. Oče se ni premaknil z mesta in nikar ni poklical. Držal je za roko ter prisluškal. In tedaj sem slišal tudi jaz: tih, tih, tih, kot lahno utripanje sreca, je padala kri v blazin na tla...

In meni se zdelo, da padajo žarec kapljice na moje razdrojeno sreco.

Tako je prišel prvi majnik. Sedeli smo dolgo na promenadi, pozno v noč, in Rezika je bila dan molila. Bila je slaba. Ozračje je bilo soporno in na južni strani se je bliskalo. Ko sva se konečno ločila, mi je Rezika v temini hitro in skrovitno poljubila roko. To je bilo zadnje.

V tej soparni noči nisem mogel spati. Prišlo je melegno, vlažno jutro. Odprl sem okna ter zapazil voz za vozom, ki so vozili goste na kolodvor. Vse je bežalo pred potetjem. In res je bilo konec po-

mlad: zelenje zaprašeno, nebo sivkasto. Neznan strah se me je poltolil in dasiravno je bilo še zgodaj, sem tekel v hišo, kjer je stanovača ljubica. Niti nje, niti oceta ni bilo na terasi. Skočil sem po stopnjach, potkal na vrata in ker ni bilo nikakega odgovora, ustolil. Soba zdravnika je bila prazna, a vrata v Rezinkino sobo so bila odprta.

Tam je sedel oče ob postelji dekle. Ležala je brez življenja in kraljevila rdeča blazine. Ponos je umrla. Oče se ni premaknil z mesta in nikar ni poklical. Držal je za roko ter prisluškal. In tedaj sem slišal tudi jaz: tih, tih, tih, kot lahno utripanje sreca, je padala kri v blazin na tla...

In meni se zdelo, da padajo žarec kapljice na moje razdrojeno sreco.

Nagrobeni napis.

Spravil kašelj ga pod zemljo, Ker zdravnikov se je hal; Mesto da bi pil zdravila, Je pa hodil na vogal.

Tu poglej zdaj grešna duša, Kam pijača te pelja!

Ce jo cukaš le "na zdravje", Sebolezen ti smehlja!

Sofer pogrobnika ne bo nikdar prekoračil določeno naglico pri vožnji.

Za smeh in kratek čas.

Naivno vprašanje.

Pri večerji pripoveduje oče svoji rodbini o balkanskih dogodkih in razlagu mobilizacijske priprave veles. Vedno poslušajoč Pepček ga prekine sredi govor.

Ata, ali naša kuharica tudi mobilizira?

Zakaj?

Ker ima vsak večer v veži tri soldate.

Molčenost.

Gospod postreščku: "Nesite mi uro zastav! — Jaz vas pa tukaj za ogrom počakam — toda ne pojevite nikomur!"

Postrešček: "Bodite zagovljeni, omene nihče nič ne izve! Ni še tega teden dni, ko sem tudi gospoj baronovki njene dragulje nesel zastav — od mene se nič ne izve!"

Vesela novica.

Jozelček: Hure oča! Pri gradnji sole so pričeli danes stavkati zidari.

Lahka služba.

Smith: Moj sosed ni ravno bogat, pa dela vendar toliko denarja, da ga ne more nikdar potrošiti.

Jones: Kako to?

Smith: Zaposlen je namreč v državni kovarnici denarja.

Primerno ime.

Gostilničar dijaku: "Kako naj bi nazival mojo novo gostilno?"

Dijak: "Pri Dijogenu".

Gostilničar: "Neprikalno ime."

Dijak: "Diogene je živel v sosedu in pil vodo, kar obdržite to ime!"

Vestna pestunja.

Gospa: "Za božjo voljo Rezika! Kaj počnete vendar z otrokom, da tako kriči? Čemu ne vzemate topomera, da bi se prepričali, če ni voda premrzla ali prevroča?"

Sprevidnik: To ne gre, vaš sin ima že dolge hlače.

Gospa: Toraj dajte za mojega sina cel listek, zame pa polovico listka, ker jaz imam kratke hlače.

Na to pa se oglasi kmetica, ki je že listek plačala, in reče:

Meni pa dajte denar nazaj, ker jaz sploh ne nosim hlače.

Spoznan ga je.

A.: "Ali bi mogel s teboj eno besedo izpregovoriti?"

B.: "Lahko, če ni ta beseda de-

nar!

Pri modistinji.

Obleka mora biti ne preozka, ne preširoka, ne predolga, ne prekratka in ne pretesna. Z eno besedo, narejena mora biti prav po mojem kopitu.

Nemški zdravnik o Črno-goreh in njih težajah.

V grški "Tagespošti" je priobčil profesor dr. pl. Duering zanimivih članek pod naslovom "V Crni gori v težkih dneh."

Iz tega članka priobčujemo ta-le zanimiva izjavljana:

V tem balkanskem kotu se nahajamo v popolnoma drugem svetu. In če hočemo ljudi prav razumevati in presojati, tedaj se moramo opristiti domače mentalitete, obzorja domačega jutranjega in večernega lista in pa one politične atmosfere, ki je doma oficijalna. Majhno je obzorje posameznega individua, toda v tem majhnom obzorju je njegova osebnost, njegova individualitet popolnoma drugača razvita nego pri nas, njegova osebna veljava popolnoma drugačna nego pri nas. Na mesecu napravili ti Črnogoreci, visoki v pripravi, vladajoči in ljudstvo, s kraljem na čelu, globok vtisk. Ta vtisk mora napraviti vsaka ideja, ki prevladuje vse duhove — in ideja vstanje srbskega naroda iz stoletnega suženjstva, njegovo osvobanje izpod turskega jarma, ki je onemogočil, da bi se Srbi vzporedno z drugimi narodi razvijali, ker se jih siloma pritisnili na nizki nivo — ta ideja živi mogočno povod tam dol, v dušah vseh Srbov! Že v Dalmaciji sem dobil ta vtisk, v Črni gori je postal ta vtisk močnejši v občevanju s Črnogoreci, Srbji, Dalmatinami. Kako velik stolten srd je tu zbran! Skoro vsakdo iz njihovih rodbin pripoveduje o žrtvah v boju proti Turkom, o grozoti turške uprave in justice!

Nesimpatično mi je modrovati, vendar pa se, če se živi v tej atmosferi par tednov — zadobja ce lo par dni, potem je razumljivo že pravi črno-gorski kralj: Mi moramo imeti Skader, mi hočemo vendar končno živeti, hočemo imeti več zraka, hočemo se razsijati! Nisem naletel na nobenega Dalmatinca, kateri bi ne smatral skadrskega vprašanja za vprašanje svoje lastne duše, svojega lastnega naroda! V Črni gori nisem naletel na nikogar, kakršnegakoli poklicnika ali stanu, kakršnegakoli na rodnosti, ki bi globoko ne obžaloval, da je Avstrija tako zelo protiskadrskemu vprašanju. Pri megi jugoslovanem sem našel sledče naziranje: Če bi se Avstrija zdaj zavzela za male države, teda ni nas moralja Avstrija kar mag, netično na se pritegniti. Kajti prej ali pozneje — in skoro gotovo v najkrajšem času — se bodo pojavila interesna nasprotva proti ostalim balkanskim državam in tudi — če Avstrija hoče — proti Rusiji, tako da bi bila Avstrija potrebitna braniteljica teh malih balkanskih držav. Namesto naravnosti strahovitega sovraštva proti Avstriji, ki je vidimo povsod tam dol — posebno pa med avstrijskimi podaniki — bi nastopilo poleg mnenju vseh tam živečih velika simpatija do Avstrije.

Po višku, ki se ga tam dobi, je popolnoma nedovmno, da je skadrsko vprašanje zelo nevarno. Kralj ne bo in ne more odnehati. Ali bodo Črnogoreci zavzeli Skader, potem bodo čakali na onega, ki jih iz Skadra prežene. Kdo bo storil? Ali se bodo po Črnogoreci po mirovnem sklepu še nadalje bojevali — z Albanci. Kajti že danes boj za Skader ni več turško-črno-gorski, temveč albansko-črno-gorski.

Razpoloženje tam dol je zelo resno, mirno, obupno-odločno. Ravnjeni komaj čakajo, da ozdravijo in da zopet pridejo pod Tarabho. Domov nočejo iti, da bi se nekoliko odpoceli — žene svojim možem niti dovolijo, da bi ostali doma. Petmajstletni dečki in sedemdesetletni starčki so med ranjenimi; mlada dekleta, ki so nosila mušnico v bojni čete, se nahajajo med ranjenimi. Videl sem sedem-najstletno deklico — ozdravljenjo, ki je dobila strelno rano skozi čelo do zatilnika; drugo sem zopet videl z razstreljeno spodnjo čeljustjo. Ker obstoje bataljoni večinoma iz piemena, so posamezne rodbine skoraj uničene. Od ene rodbine je 46 mož mrtvih, od nekega bataljona iz Nakšića sta baje do 100 mož ostala le dva! Navzle temu pa je vsakdo, prav vsakdo, s katerim sem govoril, odločen: Skader mora biti naš, z mnogimi žrtvami, ali pa smo uničeni!

Da so se godile grozovitosti — od obeh strani — pri večnevnetnu boju mož proti možu — smatram za gotovo: videl nisem ničesar. Izmišljene pa so pripovedke o del turških ujetnikov — vsaj v taborišču v Podgorici. Jaz sem bil tam z vso pomočjo oblastev, go-

voril sem z ujetniki, nadalje z nemškim tudi ujetim turškim zdravnikom, mojim bivšim učencem, in tujimi zdravniki v Podgorici — gre jim tako dobro, kakor jim može iti pri razmerah zimskoga taborišča v revni deželi. Črno-gorski zdravnikom v boju se ne goji tako dobro, kakor Turkom v ujetništvu.

Prihajam s Četinjo in s tega "južnozahodnega" Balkana nazaj v vtiškom, da je narodna misel prisila tam do moči in da ho prišla se do večje moči, ki se je ne more ugonobiti in ki se jo mora vstaviti kot mogočen faktor v vsako politično kombinacijo.

Imenik uradnikov krajevnih društev Jugoslovanske Katoličke Jednot v Zjed. državah ameriških.

Društvo sv. Ciril in Metod, št. 1 v Ely, Minnesota.

Predsednik: Josef Spreitzer; tajnik: Josef Pehsel; blagajnik: Chas Merhar; zastopnik: John Matkovic; vti v Ely.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Josipa Skale.

Društvo sv. Srce Jezusa, št. 2 v Ely, Minnesota.

Predsednik: Ivan Varoga, 6907 Henderson Ave.; tajnik: Joseph Petek; blagajnik: Chas Merhar; zastopnik: John Matkovic; vti v Ely.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v kranjsko-slovenski dvorani v Pittsburgu.

Društvo sv. Stefan, št. 26 v Pittsburg, Pennsylvania.

Predsednik: Ivan Varoga, 6907 Henderson Ave.; tajnik: Joseph Petek; blagajnik: Chas Merhar; zastopnik: John Matkovic; vti v Ely.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Josipa Skale.

Društvo sv. Barbara, št. 2 v Ely, Minnesota.

Predsednik: Ivan Varoga, 6907 Henderson Ave.; tajnik: Joseph Petek; blagajnik: Chas Merhar; zastopnik: John Matkovic; vti v Ely.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Josipa Skale.

Društvo sv. Michael Archangel, št. 27 v Diamondville, Wyoming.

Predsednik: Gregor Sabec, Box 42, Diamondville, Wyo.; tajnik: Joe Motob, Box 141, Kemmerer, Wyo.; blagajnik: Anton Kastelic, Box 731; zastopnik: Fr. Louis Antiga, 5623 Dresden Street; zastopnik: Anton Pogarc, 5207 Butler St., vti v Pittsburgu.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v kranjsko-slovenski dvorani v Pittsburgu.

Društvo sv. Mihail Archangel, št. 27 v Diamondville, Wyoming.

Predsednik: Gregor Sabec, Box 42, Diamondville, Wyo.; tajnik: Joe Motob, Box 141, Kemmerer, Wyo.; blagajnik: Anton Kastelic, Box 731; zastopnik: Fr. Louis Antiga, 5623 Dresden Street; zastopnik: Anton Pogarc, 5207 Butler St., vti v Pittsburgu.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v kranjsko-slovenski dvorani v Pittsburgu.

Društvo sv. Barbara, št. 4 v Burdine, Pennsylvania.

Predsednik: Lovro Dolinar, Box 252, Burdine, Pa.; tajnik: John Demars, box 27, Burdine, Pa.; blagajnik: John Kersnik, box 238, vti v Burdine, Pa.; zastopnik: Stefan Vozel, box 182, vti v Bridgeville, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v slovenski dvorani v Burdine, Pa.

Društvo sv. Barbara, št. 5 v Soudan, Minnesota.

Predsednik: Geo. Nemanich, Box 741; tajnik: John Dragovan, box 663, vti v Soudan, Minnesota.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Josipa Skale.

Društvo sv. Barbara, št. 5 v La Salle, III.

Predsednik: Frank Petek, 147 Union St., tajnik: Joe Spelic, 1043 2nd St., blagajnik: Mat. Hribenik, 1114 Main St., zastopnik: John Vogrich, 1026 Main St., vti v La Salle.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Josipa Skale.

Društvo sv. Barbara, št. 6 v Lorraine, Ohio.

Predsednik: John Sustarsic, 1677 E. 15th St.; tajnik: John Kotnik, 1708 E. 15th St.; blagajnik: Frank Kristor, 1605 E. 25th St.; vti v Lorraine, Ohio.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Josipa Skale.

Društvo sv. Barbara, št. 7 v Columbus, Ohio.

Predsednik: John Sustarsic, 1677 E. 15th St.; tajnik: John Kotnik, 1708 E. 15th St.; blagajnik: Frank Kristor, 1605 E. 25th St.; vti v Lorraine, Ohio.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Josipa Skale.

Društvo sv. Barbara, št. 8 v Columbus, Ohio.

Predsednik: John Sustarsic, 1677 E. 15th St.; tajnik: John Kotnik, 1708 E. 15th St.; blagajnik: Frank Kristor, 1605 E. 25th St.; vti v Lorraine, Ohio.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Josipa Skale.

Društvo sv. Barbara, št. 9 v Columbus, Ohio.

Predsednik: John Sustarsic, 1677 E. 15th St.; tajnik: John Kotnik, 1708 E. 15th St.; blagajnik: Frank Kristor, 1605 E. 25th St.; vti v Lorraine, Ohio.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Josipa Skale.

Društvo sv. Barbara, št. 10 v Pittsburgh, Pennsylvania.

Predsednik: Anton Simoncic, 821 Phoenix St.; blagajnik: Francis Straus, 1012 High St.; zastopnik: Vincenc Volk, 28 Tell Street; vti v Allegheny, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v kranjsko-slovenski dvorani v Pittsburghu.

Društvo sv. Barbara, št. 11 v Omaha, Nebraska.

Predsednik: Anton Schweiger, 385 So. 23 St.; tajnik: Michael Mravinec, 1234 So. 12 St.; blagajnik: Frank Zitnik, 106 So. 22 St.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Josipa Skale.

Društvo sv. Barbara, št. 12 v Pittsburgh, Pennsylvania.

Predsednik: John Simoncic, 821 Phoenix St.; blagajnik: Francis Straus, 1012 High St.; zastopnik: Vincenc Volk, 28 Tell Street; vti v Allegheny, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v kranjsko-slovenski dvorani v Pittsburghu.

Društvo sv. Barbara, št. 13 v Belpre, Ohio.

Predsednik: Alojz Zibert, Box 53, Heister, Pa.; tajnik: Ivan Arh, Box 45, Belpre, Pa.; blagajnik: Anton Rak, Box 45, Heister, Pa.; zastopnik: Ivan Arh, Box 45, Belpre, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Josipa Skale.

Društvo sv. Barbara, št. 14 v Crockett, California.

Predsednik: George Sterk, 77; tajnik: Michael Nemanich, Box 261; blagajnik: Frank Kvitonja; zastopnik: Frank Gorich, vti v Crockett, Calif.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Josipa Skale.

Društvo sv. Barbara, št. 15 v Lorain, Ohio.

Predsednik: John Merhar, 1210 Bohemian Ave.; tajnik: John Putz, 77th Street; zastopnik: John Henrich, 817 So. 2nd St., vti v Lorain, Ohio.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Josipa Skale.

Društvo sv. Barbara, št. 16 v Toledo, Ohio.

Predsednik: John Merhar, 1210 Bohemian Ave.; tajnik: John Putz, 77th Street; zastopnik: John Henrich, 817 So. 2nd St., vti v Lorain, Ohio.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Josipa Skale.

Društvo sv. Barbara, št. 17 v Aldridge, Montana.

Predsednik: Louis Tostovnick, 77; tajnik: Jacob Blatnik, Box 144; zastopnik: John Petek, box 144; vti v Electric, Mont.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Josipa Skale.

Društvo sv. Barbara, št. 18 v Rock Springs, Wyoming.

Predsednik: Frank Erzen, 750 9th St.; tajnik: Paul Puštar, 407 8th St.; blagajnik: Louis Tauer, 239 K 3rd St.; zastopnik: Frank Jurcic, 622 10th Street; vti v Rock Springs, Wyo.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Josipa Skale.

Društvo sv. Barbara, št. 19 v Lorain, Ohio.

Predsednik: Frank Durdevic, 1738 E. 26th St.; blagajnik: Andrej Klimat, 1748 E. 26th St.; zastopnik: Joze Perut, 1688 E. 21st St., vti v Lorain, Ohio.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Josipa Skale.

Društvo sv. Barbara, št. 20 v Gilbert, Minnesota.

Predsednik: John Zollar, Box 484; tajnik: John Zollar, Box 215; zastopnik: Frank Lap, box K. 2, vti v Gilbert, Minn.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Josipa Skale.

Društvo sv. Barbara, št. 21 v Denver, Colorado.

Predsednik: John Krstnik, 201 W. 3rd Street; tajnik: John Krstnik, 201 W. 3rd Street; zastopnik: Frank Smole, 463 Franklin St., vti v Denver, Colo.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Josipa Skale.

Društvo sv. Barbara, št. 22 v Denver, Colorado.

Predsednik: John Krstnik, 201 W. 3rd Street; tajnik: John Krstnik, 201 W. 3rd Street; zastopnik: Frank Smole, 463 Franklin St., vti v Denver, Colo.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GREG L. BROZIC, Ely, Minn., Box 429.
pomočni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 So. 15th St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 105.
Zaupnik: ALOJS VIRANT, Lorain, Ohio, 1700 E. 28th St.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 830 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOJS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 532.
MIHAEL KLOVICHAR, Calumet, Mich., 115 — 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERZINSK, Burdine, Pa., Box 133.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
MARTIN KOCHEVAR, Pueblo, Colo., 1219 Eller Ave.

Vsi dopisi naj se posiljavajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljave na glavnega blagajnika Jednote.

Društveno-glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Ljubljane ne poznajo. Nekdo je poslal denar iz Prage v Ljubljano. Z Dunaja pa so naznani, da Ljubljane ne poznajo. V Avstriji bodo kmalu poznali zadnjo albansko vas — domaćih mest pa ne poznajo.

Ljubljana in carska obitelj Romanov. V Petrogradu se otvori v spomin 300letnici dinastije Romanov razstava umetniških in historičnih spomenikov. Na to razstavo je povabljena tudi Ljubljana, ker je živel car Aleksander leta 1821 v dobi kongresa tudi v Ljubljani. Roman dr. Ivana Tayčara "Izza kongresa" v "Ljubljanskem Zvonu" pove o dogodkih iz tega časa morskej. Na carja Aleksandra spominja v Ljubljani lopa v Mestnem logu: na Ježici pa gostilna "pri russkem carju". Drugih spomenikov Ljubljana na Romanove pač ne pozna. Ali ve kdo kaj ve poveditati?

Zanimiva družba zasačena. Kako nalača je ljubljanska mestna policija prav na koncu svojega službovanja prila na sled zanimivim družbi, ki se je že dalje časa potikal po ljubljanskih predmestjih. Pravijo, da je imela ta družba svoje sestanke po vseh ljubljanskih predmestjih, v Mostah, v Šiški in v Trnovem. Ljubljanska policija je dobila prve sledove v Krakovem. V gostilni pri Kolencu se so že dalje časa zbirali zvečer sumljivi ljudje. 31. marca pred polnočjo je ljubljanska mestna policija zavarovala vse ulice okoli Trnova in Krakova in so posebno zastrazili dohod k Ljubljanci. Ob tri četrt na 12 so odšli trije detektivi v gostilno v Kelenčku in so se vsedli k mizi. Gostilničar je kazal popolnoma mirno lice, videlo pa se je, da ima v drugi sobi stalne goste. Nekaj minut pred 12. so stopili detektivi v posebno sobo in za njimi je prišlo nekaj policejcev. Ker pa je o polnoči prenehala mestna ljubljanska policija s svojo službo in je državna policija prevezla nje posle, so se pri tem dogodile prav zanimive stvari. Ravno ob 12. so se naureč straže menjale in tako so na oglih ulic stopili državni stražniki na ona mesta, kjer so stali mestni stražniki. Ko so policejci vdri v posebno sobo pri Kolencu, je bila ravno polnoč ura, torej ob času, ko je treba gostilno zapreti. Gostje v posebnih sobi so čutili pretečo nevarnost in so počasi odprli okno. Medtem, ko je mestna policija hotela neznanec aretirati, je stopila državna policija v sobo in je v imenu postave pozvala mestno policejo, da naj odstopi od svoje službe. Ko so policejci drug drugega zamenjavali, so se okna naenkrat odprla in sumljivi gostje so izginili v noč. Ker je bila ravno 12. niso vedeli mestni in državni policejci, kdo naj pravzaprav loviti neznanec ljudi. Medtem pa je družba pobegnila. Eden je bežal v smeri proti Mirju in je izginil proti Gradaciji. Policej, ki je stal tam na straži, je slišal, ko je ura bila dvanaest in je čakal, da ga nadomesti državni policej. Ta pa se je takoj zakanil, da je neznanec lahko utekel. Dva sta bežala proti Ljubljanci. Tu sta že stila dva državna policejci. Ko sta skočila za bežecima človekom, je eden od teh dveh ustrelil. Krogljiča pa je zadela v neki kostanj in je odbila nekaj skorje, izprevideti.

Eden je preplezel ograjo za II. mestno šolo na Grabnici in je ušel. Gostilničar so medtem prijeli in se je skazalo, da je bil z družbo v zvezi. V skrivnem predalu so našli zapiske, ki kažejo, da je neka skrivena organizacija. Državna policija bi imela takoj mnogo dela. Pravijo, da je drž. policija takoj prišla na idejo, da so med temi ljudmi tudi srbski špijoni. Policej je preiskala natančno nekatere hiše, preiskava pa je ostala brezuspešna.

Zemlja se je vrnila. V strugi Ljubljance so se pokazali znaki, ki kažejo, da se pod Ljubljanco vzdolj v strugi Ljubljance med kavarno Central in med Katoliško Tiskarno v Ljubljani. Jama je precej globoka in sega prav pod tiskarno.

Ker ni hotela plesati, jo je z nočnim sunil. V Spodnja Šiški pri Vodniku je neki človek sunil z nočnim neko žensko, ker baje ni hotela z njim plesati. Ženska je zadobila pri tem znatno telesno poškodbo.

Ponarejalci petkonskih novcev prijeti. Dne 5. aprila popoldne je prišel železnički delavec — eigan — Janez Brajdčič v krošnjaru Franu Pregrljivu v Uršnje selo in nakupil za bližu pet krovcev. To blago je hotel s ponarejenim petkonskim novcem plačati. Krošnjar je to zapazil in zgrabil za prodano blago. Brajdčič se je pa iztegnil za falsifikatom. Videc, da krošnjarju ni kos, je zgrabil pol ducata slanikov in zbežal preko polja v gozd. Medtem časom pa se je zglašil v gostilni Samuši v Uršnem selu Pavel Brajdčič. Napil se je vina in piva. Ko pa pride do placila, je Pavel Brajdčič hotel placati s petkonskim falsifikatom. Ponarejali komad je pa natakarica takoj spoznala in eigan ostala. Znani Janez Brajdčič, ki je zaradi ponarejanja novcev že sedel pod klinčem v Gradiški, je tudi nedavno poskusil več petkonskih falsifikatov oddati, pa mu ni šlo. Zato je imel svoje razpečevalce. Tudi Lojze Brajdčič si je kupil s takim komadom čevlje. Domnevna se, da je iskati potrebevalec kje drugje, ne med eiganom. Cigani so bili samo razpečevalci. Falsifikati so iz svineča. Cigane, pristojne v občino Šmilje-Stopiče, so zaprli.

PRIMORSKO.
Postiljon Mihael Ogrizek v Trstu je praznalno dne 1. aprila 40-letnico svojega postiljonskega službovanja. Ob tej priliku so bili z njim vred povabljeni vse postiljoni na c. kr. puštno ravnateljstvo, kjer je nagovoril jubilanta podpravnatelj Bonetta, seveda v nemškem jeziku, dasiravno so vse postiljoni Slovenci. Jubilantu je bila pripreta na prsi medalja in se je tudi zahvalil za izkazano čast. Njegovi tovariši, postiljoni, so počastili spomin dragoga tovariša kar najčestnejše. Ogrizek je torej že štirideset let v postiljonski službi, ki jo je cel čas zelo vestno opravljal. Počitna uprava naj bi odredila postiljonom penzijo! Marsikdo se bo čudil, če podharjam, da je ne prejemajo, dasiravno služijo državi. Žalostno je, če se mora človek traditi leta in leta za državo in da ne dobi na staru leta niti penzije. Za to stvar bi se moral zavzeti poslanec, če država tegata sama ne mara konstanti in je odbila nekaj skorje, izprevideti.

Če se žena napije... V ulici žar je povzročila iskra, ki je odbarzelli in Gorici je kričala 4. letela iz dimnika na slamokrito aprila Frančiška Vojska, rojenega gospodarsko poslopje. 1884. da hoče umreti na vsak način in zavžila neko tekočino. Pohištvo so dr. Morputn, ki je konstatiral, da se je žena hotela zastrupiti. Prenešli so jo v bolnišnico, kjer se jej je polgla — pijanost. Njen mož je uslužben v bolnišnici uismiljenih bratov. Rekel je, da ona večkrat napravi take komedije.

Radi ponarejanja denarja so prisli v Trst pred porto mehanik R. Bevilaequa, livar Jaschi in instalater Kohn. Vsi so Tržanci. Jaschija je založila policija, ko je delal petkonske komade. Falsifikati so lepi in celo v uradu so jih sprejemali. Bevilaequa je priznal, Kohn je tajil. Jaschija tudi priznal, pa se je sklicoval na svojo revščino. Porotniki so pod vtičom naslikane bede in žalostnih razmer obtožencev zanikal krvido in sodni dvor je obtoženem.

Pet dezterterjev. V laškem kraljestvu so te dni ujeli pet avstrijskih vojaških beguncov. Dva sta ušla iz Kobarija, eden iz Tolminja in dva iz Gorice od 47. polka.

ŠTAJERSKO.

Roparski napad. K posestnikoma Urek in Horvatcu v Mihailevici pri Brežičah je prišla polovica Hrvatov, ki je bila z revolverji oborožena. Zagrozilo se jima je, da jih ustrelje, če ne izročita svoje premoženje. Polovica je pokradla nad 500 K denarja, mnogo obleke itd. ter izginila nazaj na Hrvaško.

Dečka zadušila otroka. V Gradcu so prijeli neko Marijo Geuser, ker je svoje drugo, novorojeno dečka zavila v enunje in skrila v zavodu, na katerega je postavila posodo. Dete se je po 40 urah muk zadušilo. Geuserjeva je šele 18 let star.

Okrajen pismoša. V Konjicah je tamošnji pismoš javil pristojnemu poštnemu uradu, da mu je bilo medtem, ko je raznjal denarno pošto po deželi, ukradenih 370 K. Preiskave so v polnem teknu, tudi proti pismošu Šukoviču, ker misljijo, da je soudeljen.

Otrok zgorel. V stanovanju posestnika Frana Potočnika v Terčičem v celjski okolici je nastal nedavno požar in mu je zgorel v zibelki ležeči otrok. Posestnica Ana Potočnik je na 50 korakov oddaljenem polju bila zaposlena, mož pa je bil v Rogaten. Zgorelo je vse. Škoda, le deloma pokrita, znaša 2000 K.

Požar. V Črniku pri Šoštanju je bil te dni velikanski požar. Začelo je goreti pri posestniku Pušniku. Skode je nad 14 tisoč kron. Zavarovalnice pa le 2000 kron. Da ni prihital na lice mesta požarna brama in na stotine ljudi, bi bil zgorel ves Cirkev, kajti vel je hud veter. Po

KOROSKO.

Požar. V okolici Št. Vida je pogorela hiša posestnika po domače "Šuštarja". Ogenj je izbruhnil počasi, doma je bila samo gospodinja z 8 otroci. Mož je bil na delu. Ogenj se je tako hitro širil, da se se gospodinja in otroci vrili s tem, da so poskakali skozi okno. Ko je prišla požarna brama, je že celo posloplje pogorelo. Škoda je zelo velika. Ogenj je bil bržkotne podtekajen.

Tovarna je pogorela. Iz Špitala ob Dravi poročajo: V likalnici tovarne za suku Zmelnig je te dni priečelo goreti. V nekaj minutah je bil že ves gorenji del likalnice v plamenu. Delavstvo se je resilo. V spodnjih prostorih tovarne je imel mizarsko delavnico Sommeregger, kateremu je tudi vse pogorelo. V tovarni za suko znaša škoda 80,000 K. mizarsko Sommeregger pa ima 25,000 do 30,000 K škode. Oba sta bila varovana. Kako da je nastal ogenj, še ni razjasnjeno.

Samomor vojaka. V gostihini "Zur Lokomotive" v Celovecu se je zastupil lovec 19. lovskega bataljona Ludvik Dombo. Bil je na velikonočnem dopustu v Budimpešti, odkoder se je vrnil en dan prepozno, češ, da je mati na smrtni postelji. Ker tega ni mogel dokazati, so mu zapretili s kaznijo. Mož se je tako prestrelil, da je pogbenil iz vojašnice. Dalj časa okrog popival, nato pa se je v zgoraj omenjeni gostilni zastupil. Prepeljali so ga v brezplnem stanju v vojaško bolnišnico.

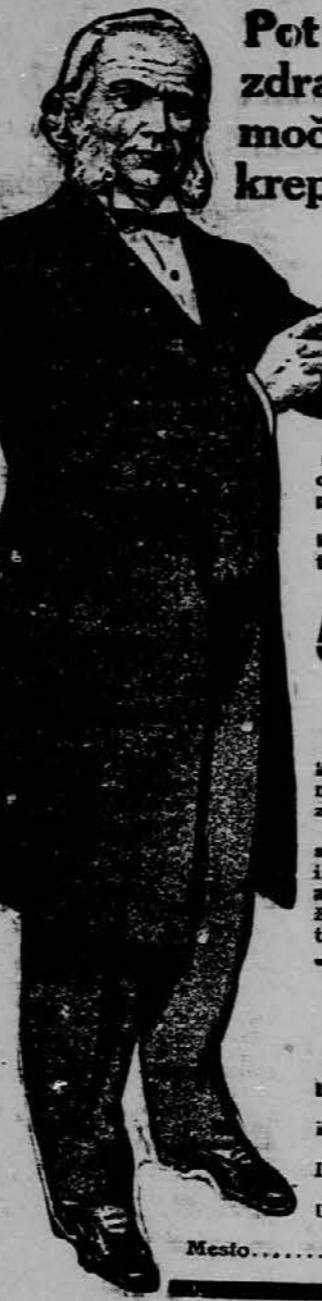
Tuja samomorilka. Dne 7. aprila 8. ure je skočila v kanal med Celovcem in Vrbskim jezerom približno 800 korakov od kamnitega mostu neznanega mlada, edino oblecena ženska. Ko so jo pasanti videli, je plavala sredi kanala in klicala na pomoč. Metali so ji v vodo vrvi in lesteve, toda ona jih ni dosegla. Končno se je skelek neki vojak in je skočil v vodo. Privlekel je vtopljenko s pomočjo neke deske na breg. Neznanica je izpovedala do sedaj samo to, da je prišla iz Ljubljane na Zgornji Stajerski obiskat svoje sorodnike v Celovcu. Vsled sporja z njimi je poskusila samomor. Oddali so jo v zasebno oskrbo.

Tuju samomorilka. Dne 7. aprila 8. ure je skočila v kanal med Celovcem in Vrbskim jezerom približno 800 korakov od kamnitega mostu neznanega mlada, edino oblecena ženska. Ko so jo pasanti videli, je plavala sredi kanala in klicala na pomoč. Metali so ji v vodo vrvi in lesteve, toda ona jih ni dosegla. Končno se je skelek neki vojak in je skočil v vodo. Privlekel je vtopljenko s pomočjo neke deske na breg. Neznanica je izpovedala do sedaj samo to, da je prišla iz Ljubljane na Zgornji Stajerski obiskat svoje sorodnike v Celovcu. Vsled sporja z njimi je poskusila samomor. Oddali so jo v zasebno oskrbo.

NAS GOŠPODAR. edini slovenski magazin v Ameriki. Izhaja na 32 straneh vsak mesec in večja za vse leto samo \$1.00. Prinaša podrobne članke za gospodarstvo, gospodinjstvo, lepe povesti, razprave o naših gibanjih in zanimivosti iz celega sveta. Pošljite denar na:

Nas Gošpodar,
2616 S. Lawndale Avenue,
10-8 v 2 d) Chicago, III.

Trgovec z zlatnino

Pot k
zdravlju,
moči in
kreposti.

ŽELODČNE BOLEZNİ Revmatizem

tedvice, jetra in meseurne bolezni, zguba močne kreposti, nervoznost, gubitek življenskega soka, emfizma ali zastupljena kri, načrta značilna podobna, druga močne spojne bolezni se zamorejo temeljito ozdravljajo. Ta brezplačna knjižica govori o teh bolezni. Pove vam zakaj trpi in kako lahko ozdravite. Ako ste že navdušili, trošiti denar, ne da bi dosegli trdno zdravje, pišite še danes po to dragoceno knjižico.

50.000 KNJIŽIC ZASTONJ

Vsaka Knjižica je Vredna \$10 Bolnemu Človeku.

Tačoč mož je že zadobil perfektno zdravje, moč in kreposti s pomočjo knjižice. Zaloga znanosti je: vsebuje ravno tiste stvari, katere bi moral znati vsak mož, mlad ali star, osezen ali sanec, bogat ali reven. Ako ste bolni in nezmožni za delo, ta knjižica je za vas vredna stotin dolarijev.

To knjižico je spisal star zdravnik, kateri je leta 1900 živel 25.000 mož. Pomislite kaj tolika izkušnja pomeni. Ako ste že nezmožni, ne morete delati ter uporabljati življenskega soka, ak hočete hitro in korenito ozdraviti; ako hočete imeti bogato, čisto kri v svojih žilah; ak hočete biti močan in živahen mož; ak hočete močno telo, jasno misel in trajne žive, izpolnite še danes kupon spodaj in pošljite ga nam.

Kupon za Brezplačno Knjižico.

Zapišite vaše ime in naslov, izrežite in pošljite še danes. Pišite razločno.

Mr. JOS. LISTER & CO., Aus. 500, 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: — Jaz trpm vsele bolezni, zato prosim, pošljite mi vašo brezplačno knjižico za može, poštnine prost.

Ime.....

Ulica in štev. ali Box.....

Mesto.....

Država.....

2616 S. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILL.

<p

MADEŽ.

ROMAN.

pisal F. Jacobsen. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.

Po Gröde se je raznesla novica, da bodo prišli sodnijski gospodje in vas. Ne zaradi onega umora, stvar je bila že pozabljena pri sodišču in čevljar je bil prost.

A vseeno je šlo zaradi čevljarja.

Dr. Berger je imel vknjižen dolg na njegovi bajti. Riemann mu gani mogel plačati, ker je s krpanjem čevljev zaslužil komaj za sol.

Dan rubežni je bil določen. Sodnik je že čakal na voz, s katerim se je imel peljati v gore.

Danes pa je padel kocka. Tega samotnega življenja ni mogoče več prenašati. Nadgozdar ga je bil povabil h kobilu. To je bilo dobro znamenje. No, če ima človek kako srčno željo, se mu zdi vsak migljaj dobro znamenje.

Zdaj pazzajzel je pomisil na čevljarja. Ali ni dovolj, da je ta zibori mož presedel tri leta in ječi, in še potem, ko je stopil na svobodo, ni bila oprana njegova čast. Ali mu bode strašna usoda vezela še streho?

V tem trenutku je vstopil stražmojster Kunze.

Starec je že več dni hodil zamišljen okoli. Bil je pri sodišču in je prošel, da naj mu dajo ono dvocevko za nekaj časa, ker hoče baje nekaj dognati. In res so mu jo dali.

"No, gospod stražmojster, ali mi prinašate puško zopet nazaj?"

"Starec je odkimal. "Še bi jo rad imel. Gospod sodnik, ali moram tudi jaz danes v Gröde?"

"Zakaj?"

"Čevljar je menda rekel, da bode na mestu seskal bajto, če mu jo prodajo. Ljudje so surovi, in če mene ne bode zraven, se res lahko kaj pripisti."

"Tako — hm. Lahko prisedete. In še nekaj imate na vesti, gospod stražmojster, kaj ne?"

Kunze je zamišljeno ogledoval dvocevko. "Vse lahko, gospod sodnik. V mestu sem bil s tole stvarjo in s fotografijo, katero sem slučajno dobil pri fotografu. Obe stvari se vjemata.

"Gvorite vendar jasneje."

"Mogoče pride sani na to, gospod sodnik. Raz puščino klopito je spraskana tovarniška znamka, a s povečevalnim steklom se jo lahko spozna. Obšel sem vse prodajale orožja in vsakemu pokazal dvocevko. Zadnji jo je spoznal, in ko sem mu pokazal še fotografijo, sem videl da sem na pravi poti.

Drug drugemu sta pogledala v obraz in nikdo ni hotel prvi spregovoriti.

Nazadnje je Wolff polglasno vprašal: "Mlinar?"

"Saj sem rekel, da boste uganili. Da, mlinar Jahn. In naglo ma ga moramo presenitati. Pa še nekaj, gospod sodnik."

Posegel je v žep in položil na mizo nekaj v papir zavitega.

"Tud: pri državnem pravniku sem bil. Gospodje so bili prijazni z menoj in se ugodili moji prošnji. Za sedaj je še skrivnost, gospod sodnik."

Wolff ga je dobro poznal. Starec je delal noč in dan in če je prisel kaki stvari na sled, ni odnehal prej, dokler ni bil na jasnem. Kar na lepem je presenil svojo žrtv in jo arretiral v imenu poštave. Kaž takoj seveda sodišču ni mogoče, ker predno pride obtoženec pred sodni dvor, lahko stokrat premisli vsako besedo, katero bode izrekli.

Uro pozneje sta se odpeljala. Dr. Berger in sodnik sta sedela v kočiji, stražmojster je pa kraljeval na kožu.

Nekaj težkega je ležalo v zraku, gore so bile zavite v gosto meglo, hiše so imele nekaj tajinstvenega na sebi.

V čevljarjevi bajti je bilo zaduhlo in Riemann je tresla mrzlice.

Toraj danes mu bodo vzeli dom.

Nazadnje mu je bilo vseeno, samo če bi madeža ne bilo. Če mu prodajo hišo, se mora na vsak način izseliti.

Neznanec je prišel in ga uničil za vedno.

Neznanec?

Ako se naseli v človeški duši sum, gloje kakor črv naprej do konca. Jakob je bil propričan, da je mlinar krv. Njegovo krvivo je podkrepila ona prizga, govorjenje Waltherjeve in dogodki, ki so dogajali zadnji čas v mlinu.

A dokazi — dokazi!

In ko bo dokazana krvida, bo sledilo maščevanje.

Čevljar je segel po razstreljanem čevlju. Zadnjie je udarilo kladivo po podplatu, nikdar več ne bode v svoji bajti vlekel dete, ker ga bodo vrgli na prost.

Prišel je Hecker.

Prisij; Riemannov tovaris ni posebno dobro izgledal. Vse del se mu je nasprotni in podprl glavo s pestmi.

"Popotne čevlje popravljaš, kaj ne?"

"Mogoče res."

"Dvoje podplatov pribij na vsakega, da bodo kaj prenesli; jaz vem, kako so trde dželne este."

"Slabo zate, ker veš. V mlin bi šel, zakaj motiš ljudi pri delu?"

"Danes je pri nas praznik. Jerica je šla v mesto, ker ji je umrla teta, mlinar bo šel pa na dražbo. Pred ogledalom stoji z bričijo v roki."

"Kaj hoče pri dražbi? Saj nima nič vknjiženega?"

"Ne, z Bergerjem se bosta počila. Povedal mi je."

"Z Bergerjem?"

"Da; tebi se niti sanja ne, kako ga bode tvoja bajta v oči. Razdejal jo bo, da niti kamen na kamenu ne bode ostal. Gotovo mora imeti precej denarja, da si lahko dovoli take šale."

Riemann je začel gledati mrko predse. "Toraj moja častna hiša mu je trn v peti. Karol, ti veš še več, ker si vedno pri njem."

"Kakor senca," je potrdil. "Kjer on stoji, stojim jaz, koder gre, sliši moje korake za seboj. Boji se me. Če udarim s sekiro po deski, pokliče takoj psa in po noči spi s samokresom v roki. To je slaba vest, Jakob, in ko sem ga danes prijet, ga je kar streslo. Mimo miline se so peljali zdravnik, Wolff in Kunze, nakar sem mu rekel, da se bo danes mogoče še kaj čudnega zgordilo."

Čevljar je udaril z roko po kolenu. "Najprej bajta potem pa mlinar. Če jo kupi, vzamem sekiro —"

"Prav, Jakob, sekiro vzemi —"

"In stolčem na kose vso podrtijo."

Hecker se je zakrohotal. "Oh, kak osel si, Jakob! Zdi se mi, da so ti ona tri leta čisto zmäda pamet. V nekem oziru imas vendarle prav: sekira mora pri vsem tem tudi spregovoriti svojo besedo."

Vstal je in stopil k oknu. "Prokletstvo ima denarja, da kupuje hišo kar tako za šalo. Ne boj se, tudi od mene bo dobil svoj del! Kakor gotov sem Hecker! Potem bo prosta pot. Saj se samo šalim, čevljar, a šala mora biti, je rekel oni, ki je ženo ubil — upam, da se razumeva."

"Ne maram njegovega denarja," je zamrmljal Riemann.

"Gotovo, ti hočes samo maščevanje za ona tri leta in za vse skupaj. Navsezadnje pa človek vendarle nekaj potrebuje, če hoče iti v Ameriko. Danes zvečer ob desetih bom zopet pri tebi."

Odsel je ne da bi pričakal odgovora. Na svoji življenski poti

si je nabral veliko izkušenj in je vedel, da se o gotovih stvareh ne sme preveč govoriti.

Pri Timpu so se pripravljali dražbo. Če ravno je manikalo še dobro uro, so se začeli zbirati ljudje.

Soporno je bilo. Vsa okna so bila odprta; tudi pri stari Waltherici, ki je sedela za vretenom.

Ko je šel stražmojster mimo hišo, mu je pokimala z glavo.

Vstopil je in jo vprašal kaj da hoča.

Starša je takoj zaprla okno in ga zagnila s črnim predpanskom.

"Toraj sodnija je tukaj in to zaradi čevljarja!"

"Ne, zaradi njegove hiše."

"Smili se mi."

"Ali niste več hudi nanj?"

"On ni slab človek in tudi na sv. Pismo mi je prisegel. Ne srečen je, zelo nesrečen."

"Saj so ga vendar oprostili."

"Same napol."

Nenadoma je pobledela in položila stražniku obe roki na ramo.

"Povejte mi, gospod stražmojster, ali ga bodo danes prijeli?"

"Čevljarja?"

"Ne — onega siveva."

(Dalej prihodnje.)

ALI STE BOLNI?

Ako bolujete na: bolezni želodca, jeter, mehurja, ledic, reumatizmu ali kostobolji, živčni bolezni, kašlj, bolezni pljuč in prs., astmi, kožni bolezni, glavobolju, izpadanju las, slabem spavanju, nečasti krvlji, bolezni ob ust (grla) srbendu kože, potenju nog, triperju, čankeri, silifis, posledci onanije, impotencii, belem toku, i. t. d. ter so vsa do sedmice sredina ostala brezugska, ste za ZASTONI TROŠILI DE-NAR ZA DRŽAVO. Vse nekaj obupati, temveč poskusite zdravila svetovno znane lekarine PARTOS v New Yorku, od katerih je tisoč v tisoč ljudi od najbolj zastarelih bolezni popolnoma ozdravilo, ter morejo tudi Vam pomagati:

Imenik in cenik najglavnnejših zdravil:

Za čistjenje krvi in želodca	"Partola"	\$1.—
Za bolezni želodca	"Partowill"	\$1.—
Za bolezni ledvic	"Partober"	\$1.—
Za Reumatizmom in kostobolji	"Reuma-Balsam in Powder"	\$2.—
Za živčne bolezni	"Partone Elixir in Glory"	\$2.—
Za kašlj in pljučne bolezni	"Partocough"	\$1.—
Za prehlado in boljševanje las	"Partocold"	\$1.—
Za bolezni ob ust (grla)	"Erlauer Water in Salve"	\$1.—
Za srbenje kože	"Partocyl"	\$1.—
Za potenje nog	"Partosweat"	\$1.—
Za akutni triper	"Triplets Et. 1"	\$2.—
Za kronični triper	"Triplets Et. 2"	\$2.—
Za Sifilis	"Portobiotics"	\$4.—
Za poljčilo ali gubitek semena	"Triplets Et. 3"	\$2.—
Za bell toč žene	"Triplets Et. 4"	\$2.—
Zoper posledice onanije in nemočnost v spolnem občivanju	"Partobrace"	\$1.—

Cenik naslovujte na:

THE PARTOS PHARMACY

160 — 2nd Ave. cor. 10th Street, NEW YORK, N. Y.

PRIPOROČILO.

Ce kupujete zemljo, kupite jo tam, kjer se lahko prepričate da je v resnični dobi in rodovitna, zdrav in čist, zrak, dobro in pogodno podnebje, blizu mesta kamor se lahko vse predelke prodaja in blizu železniške postaje. Ne iščite zemlje v puščavah in neobičajenih krajinah dokler zamoretite kupiti dobro in rodovitno zemljo blizu mesta in železniške postaje kjer Vam je bodočnost sigurna in vspeš zagotovljena.

Poleg evtočega in prijaznega mesta Wausauke, Wisconsin v Marinetto Co. imam okoli deset tisoč akrov jake dobre in rodovitne zemlje naprodaj ki je prav lahko za čistiti in obdelovati in na kateri rastejo vsakovrstni poljski pridelki, kakor tudi raznovrstno sadje in trta prav dobro obrodi. Tu je mnogo studentev, več prijaznih jezerov in tekoča voda tečeskozi zemljišče, katero imam naprodaj, tudi so dve železniške proge skozi speljane. Mesto poleg katerega imam zemljo naprodaj vam nudi tudi vse ugodnosti ki jih kod farmer potrebujete, kajti razven mnogih privatnih poslopij in stavb je tam železniška postaja dve različni železnic, na kateri se kriza dnevno 6 osebnih vlakov in ima jako dobro vezzo z sosednimi večji in mesti in trgi kamor se tudi vsaki čas in prav lahko vse pridelke po vodo. Dalje so dve cerkev ljudska in višja šola, več hotelov in vecjih trgovin, mlekarne, žaga livery, banka, načrtno sodišče in mnogo drugih industrijskih podjetij ki vam nudijo vse ugodnosti kakor jih le malokraj drugod dobiti zamoret. Ako torej želite imeti k's dobre in rodovitne zemlje v lepem, prijaznem in zdravem kraju poleg evtočega mesta kjer Vam je uspeh in bodočnost zagotovljena in kjer se Vam po zimi nudi delo in posredniški zasligi, koi na ravno posebne dela na farmi Vam priporočam, da pride in se o vsem na lastne oči prepričate, ker vem, da boste tako zadovoljni kot vsi oni, ki so si ta v resnični dobi in prijaznem kraju ogledali in tudi zemljo kupili. Kupecem se vožnja povrne, oziroma k doberem pripiše. Zemlja je vsa enem kosu skupaj, tako da bode dobili vsakemu rojaka za soseda. Kdor prej pride, ta ima več na izberi in prednost lepši kraj si izbrati. Ako pride in Chicago, poklicite me na telefon štev. 1800 Franklin da pridem na postajo po Vas. Ako pa želite natančnejšega pojasnila pridite ali pišite na:

A. MANTEL,
133 W. Washington St., Room 519
Chicago, Ill.

V ZALOGI LE ŠE 25.

Posečilo se mi je nakupiti od svetovnoznan urarske tovarne Waltham večjo množino "Gold Filled" UR z močnim in trdnim dvojnim pokrovom. Kolesovje je na 17 kamnih najboljša sestava. (Adjusted) pokrov garantira tvrdka celih 25 let. Popreje se je prodajalo slične ure po \$20 do \$25. Jaz jih pa prodajam po izjemni ceni